

Goedkeuring van de op 9 juni 1969 te Bonn tot stand gekomen Overeenkomst betreffende samenwerking bij het bestrijden van verontreiniging van de Noordzee door olie, met bijlage (Trb. 1969, 139)

MEMORIE VAN TOELICHTING

Nr. 3

Op 24 september 1970 gaven 30 leden der Tweede Kamer der Staten-Generaal overeenkomstig artikel 61 van de Grondwet de wens te kennen, dat de op 9 juni 1969 te Bonn tot stand gekomen Overeenkomst betreffende samenwerking bij het bestrijden van verontreiniging van de Noordzee door olie, met bijlage (overgelegd aan de beide Kamers der Staten-Generaal bij brieven van 14 september 1970, Bijlage *Handelingen* Eerste Kamer 1970/71-1 en Bijlage *Handelingen* Tweede Kamer 1970/71 - 10 907), aan de uitdrukkelijke goedkeuring der Staten-Generaal zou worden onderworpen.

De ondergetekenden zijn van oordeel dat de toelichtende nota welke bij de laatstbedoelde brieven was gevoegd, als passende toelichting bij het onderhavige ontwerp van Wet kan worden aangemerkt: zij hebben geen aanleiding daaraan iets toe te voegen.

De toelichtende nota luidde als volgt:

Algemeen

De onderhavige overeenkomst (*Trb.* 1969, 139) regelt de onderlinge samenwerking van de Noordzeekuststaten bij de opsporing, melding en bestrijding van drijvende olie in de Noordzee, wanneer deze een ernstig en onmiddellijk gevaar vormt voor verontreiniging van de kust of voor daarmee verband houdende belangen van één of meer van die Staten.

De overeenkomst heeft derhalve, binnen het geheel van bestaande of nog in voorbereiding zijnde regelen ter voorkoming en bestrijding van olieverontreiniging, een beperkte strekking. Uiteraard dient deze verontreiniging in de eerste plaats te worden tegengegaan door middel van voorschriften en maatregelen gericht op het voorkomen van - gewilde of ongewilde - lozing van olie in zee. In het bijzonder het vrijkomen van olie, door lozing of op andere wijze, uit schepen in volle zee vraagt daarbij de aandacht. In verband met de mondiale en volkenrechtelijke aspecten van deze materie is men hiervoor afhankelijk van internationale samenwerking op wijde schaal en de totstandkoming van internationaal algemeen aanvaarde regelen. Vooral na de ramp met de tanker „Torrey Canyon” in 1967 voor de Britse kust wordt aan dit probleem verhoogde aandacht besteed door de belanghebbende regeringen, met name in de organen van de Intergovernmental Maritime Consultative Organization (I.M.C.O.) te Londen. Binnen het kader van deze organisatie zijn verbeterde internationale regels betreffende het lozen van olie tot stand gekomen in de vorm van amendementen op het op 12 mei 1954 te Londen tot stand gekomen Internationaal Verdrag ter voorkoming van verontreiniging van de zee door olie, met bijlagen (laatstelijk *Trb.* 1970, 107), alsmede verbeterde regels op het gebied van constructie en uitrusting van schepen en de veiligheid van de vaart, welke deels zijn neergelegd in aanbevelingen, deels in amendementen op het op 17 juni 1960 te Londen tot stand gekomen Internationaal Verdrag voor de beveiliging van mensenlevens op zee, met voorschriften en een bijlage (laatstelijk *Trb.* 1969, 242). Een verbetering van de Bepalingen ter voorkoming van aanvaringen op zee is in vergaande staat van voorbereiding. De aanvaarding door Nederland van

bovengenoemde amendementen en de aanpassing van de nationale wetgeving daaraan wordt voorbereid.

Voorts zijn in het kader van een onder auspiciën van de I.M.C.O. gehouden conferentie op 29 november 1969 te Brussel tot stand gekomen de „International Convention relating to intervention on the high seas in cases of oil pollution casualties” en de „International Convention on civil liability for oil pollution damage”. De wenselijkheid van partij worden bij deze verdragen is thans in overweging.

Naast de vorengenoemde, aan een algemene internationale regeling voor te behouden onderdelen van het onderhavige probleem zijn er echter ook, waarvoor een regeling op een meer beperkte, regionale basis mogelijk en ook voldoende is.

Ondanks alle preventieve maatregelen zal het ook in de toekomst blijven voorkomen, dat hetzij door opzet of nalatigheid, hetzij als gevolg van een ongeval, een hoeveelheid olie in zee terecht komt die schade of overlast kan teweegbrengen aan de kusten. Het is dan zaak, die schade zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken.

Hoewel de technische mogelijkheden en middelen hiertoe thans nog vrij beperkt zijn en nader onderzoek vergen, is het wel duidelijk dat een zekere mate van geregelde samenwerking tussen de belanghebbende kuststaten veel kan bijdragen tot het welslagen van daartoe ondernomen acties. Dit geldt in de eerste plaats het waarnemen en volgen van drijvende olievelden en het snel doorgeven van gegevens daarover aan de daartoe aangewezen instanties van de samenwerkende Staten. Ook kan worden samengewerkt bij het treffen van maatregelen ter voorkoming of beperking van de mogelijke schade, alsmede bij de uitwisseling van wetenschappelijke en technische gegevens en ervaring op dit gebied. De wenselijkheid van het organiseren van samenwerking ten aanzien van deze onderwerpen is onder meer in mei 1967 tot uiting gebracht in een resolutie van de I.M.C.O., waarvan de desbetreffende passage in de preambule van de overeenkomst is overgenomen.

De onderhavige overeenkomst, welk op initiatief van de regering van de Bondsrepubliek Duitsland tot stand is gekomen, regelt de samenwerking ten aanzien van de drie vorengenoemde onderwerpen tussen de Noordzeekuststaten voor wat olieverontreiniging betreft, welke zich voordoet in de Noordzee. Voor de verdere bijzonderheden van deze regeling zij verwezen naar de hiernavolgende toelichting op de afzonderlijke artikelen van de overeenkomst.

Artikelen

Artikel 1. Dit artikel bepaalt, dat de overeenkomst slechts toepassing zal vinden indien er een onmiddellijk en ernstig gevaar voor de kust of daarmee verband houdende belangen van een verdragsluitende partij aanwezig is. Zonder deze beperking, die onvermijdelijk een enigszins subjectief karakter draagt, zouden de verdere bepalingen van de overeenkomst ook van toepassing zijn ten aanzien van onbetekenende gevallen van olieverontreiniging, die geen speciale aandacht vergen. Verwacht mag worden dat in de praktijk van de uitvoering door de samenwerkende diensten van de aangesloten